

Tipus d'Activitat: Comentari de Mapa Històric.

Curs: 1º ESO.

Continguts Currículum: La Hispania Romana,

LA CONQUESTA DE HISPANIA.

INTRODUCCIÓ.

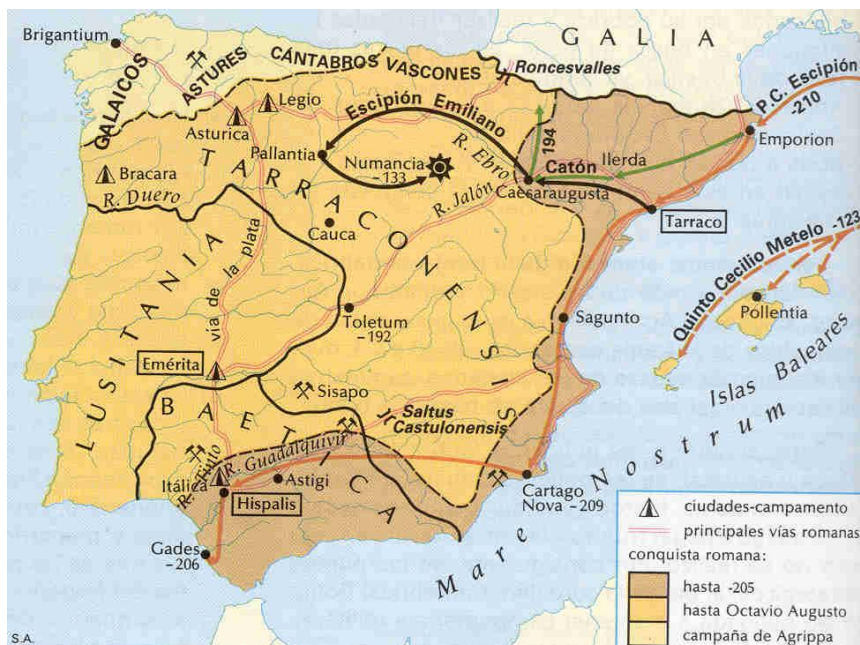
Un dels trets més significatius de la civilització romana fou el control dels territoris mediterranis. Ja hem vist abans la extensió que va aconseguir l'Imperi Romà. Un dels primers territoris que es van incorporar al domini Romà fou el de la Península Ibèrica, que coneixem com Hispania. Com veurem va ser un procés que es perllongà en el temps poc més de dos segles.

COMENTARI D'UN MAPA HISTÒRIC: LA CONQUESTA HISPANIA.

ACTIVITAT.

Introducció: A continuació tenim un mapa sobre la conquesta romana de Hispania. Una vegada observada la informació, comenta.

Fases de la conquesta romana de Hispania.

Font: <http://www.tesorillo.com/>

OBJECTIUS

- Situar en l'espai i el temps el procés de conquesta romana de Hispania.
- Conèixer les pautes per elaborar un comentari de mapa històric.
- Motivar a l'alumne a cercar informació per realitzar l'activitat.

TEMPORALITZACIÓ.

És important distribuir el temps de l'activitat en una sessió de 55 min:

- Arribar a la classe i passar llista (5 min).
- Repartir el material i explicar l'activitat (10 min).
- Assignar la part d'exercicis de recerca d'informació i completar-la. (15 min).
- Posar en comú la informació (10 min).
- Redacció del comentari. (15 min).

COST/ BENEFICI.

Cost Material

- Fotocopies amb l'activitat, on es pugui completar la totalitat dels exercicis (espais amb graelles per col·locar la informació i espai per a la redacció).
- Accés a la informació: Veure si tenen ordinadors a l'aula, i tenen accés a Internet, o si poden trobar la informació al llibre de text. Sinó hem de facilitar qualche llibre on es trobi la informació [Enciclopèdies, altres]

Benefici didàctic.

- Obtenir un pautes per fer comentaris.
- Motivació per participar en les activitats a classe.
- Observar els seus errors, per veure el que han de millorar.

DESENVOLUPAMENT DE L' ACTIVITAT PER A TREBALLAR.

En primer lloc, facilitem a l'alumne un mapa històric sobre la conquesta romana. El nostre objectiu principal es que aprenguin a llegir aquest element gràfic i la seva llegenda, per així poder arribar a unes conclusions. Com és a 1ºESO, el paper del professor és de dirigir aquest comentari, per que puguin aprendre la mecànica. A més aquest exercici ens poden ajuda a introduir continguts relacionats, que en aquest cas el farem a base de diferents exercicis.

PAUTES PER UN COMENTARI D'UN MAPA HISTÒRIC.

1. Contextualització: Per a la introducció del comentari, l'alumne ha de identificar el espai i definir l'espai [Península Ibèrica i les Illes Balears, i temps [Fases de la conquesta- des de el 218 a.C fins el 19 a.C.] representats. Es proposen qüestions sobre el tema, l'espai geogràfic i la cronologia. Com a guia formularem les preguntes següents:

Què representa aquest mapa? [Tema]; A quin territori fa referència?[Espai]; Quin període comprèn?[Cronologia].

2. Lectura del Mapa: L'alumne ha de fer referència a les fases que es proporcionen al mapa. Com observem la conquesta de Hispania es va desenvolupar durant més de dos segles, i que dividim en 4 fases. Per identificar els espais, sempre podem adreçar-nos a un mapa físic o altre per comparar. [La primera fase es conquesta la zona del llevant i sud peninsular, com a conseqüència de la segona guerra púnica, i la derrota de Cartago; La segona expansió cap l'interior, ocupen la franja de la meseta sud, cap a la zona indoeuropea; En la tercera fase queda ocupada la resta de la península, excepte la zona nord de la península, s'ocupen el territori dels pobles celtibers, lusitans, i les Illes Balears; per últim quan August conquesta el nord de la península.

A més venen assenyalades algunes ciutats vinculades al món romà a la península Ibèrica.

3. Comentari: L'alumne haurà de fer referència a les causes que van originar aquest procés. Les haurà de cercar ell a diverses fonts, Internet, llibre de text o altres que recomani el professor. Proposarem que realitzin una taula per que classifiquin la naturalesa de les causes. [POLÍTIQUES-ECONÒMIQUES-SOCIALS].

També poden assenyalar els personatges i esdeveniments claus que van ocórrer, i a més informació sobre les ciutats assenyalades. Per últim s'han de assenyalar quines conseqüències per a Roma i per a Hispania.

Una vegada que s'han donat les pautes per al comentari del mapa històric, proposem una sèrie d'activitats per motivar a l'alumne a cercar informació que podrà incloure al comentari, en l'apartat corresponent.

CERCAR INFORMACIÓ. (Exercicis per completar el comentari del mapa i

relacionar continguts).

1. Cercar les causes de la conquesta romana de Hispania i classificar-les.

Polítiques	Econòmiques	Altres.

2. Dates claus [relacionar amb l'esdeveniment corresponent].

205 a.C. Balears.	Roma conquesta les Illes
133 a.C. Península Ibèrica.	Octavi culmina l'ocupació de la
123 a.C.	Gades es federa amb Roma.
29 a.C. romà.	Numancia cau davant l'exercit

3. En el mapa apareixen el nom de ciutats importants en l'antiguitat de la península ibèrica. Cerca informació sobre el seu origen i com es van introduir al món romà.

CIUTAT	Informació destacada (origen, nom en l'antiguitat, conquesta, capital de província).
Ampurias	
Cadiz	
...	

És important que l'alumne pugui destriar quins van ser els nuclis claus en el procés de la conquesta, dels que van tenir més importància en la colonització del territori.

Aquest exercici pot tenir una segona part, la que fa referència a les Illes Balears, sobre tot als fets del 123 a.C. Haurien de localitzar i situar Palma, Pollentia i Ebusus i situar-les al mapa, e incloure-les en aquesta taula.

4. Personatges importants.

Situar cronològicament [fase] i espai [territori].

VIRIATO- ANIBAL – AUGUST- Q. CECIL·LI METEL.

METODOLOGIA UTILITZADA

El tipus d'activitat elegit és el comentari d'un mapa històric per donar a conèixer el desenvolupament de la conquesta romana de la Península Ibèrica i les Illes Balears. Dividir l'activitat en diferents parts:

- a. Presentació de l'estructura que ha de tenir en comentari.
- b. Recerca de informació.
- c. Redacció del comentari.

AVALUACIÓ DE L'ACTIVITAT.

20% Participació de l'alumne

30% Recerca de informació

50% Nota a entregar.